

nævnet, der er nedsat i henhold til loven af 1934 om foranstaltninger vedrørende åndssvage. I alle andre tilfælde meddeles tilladelse af justitsministeriet efter indhentet erklæring fra retslægerådet. Udvalgets flertal har foreslået denne kompetenceordning ændret, således at sterilisation i alle tilfælde — bortset fra sterilisation på medicinsk indikation — skal tillades af de til mødrehjælpsinstitutionerne knyttede samråd, jfr. § 6 A i lovekendtgørelse nr. 227 af 24. august 1956 om mødrehjælpsinstitutioner, der er optaget som bilag 4 i betænkningen (s. 83). Efter forslaget skal samrådene dog i visse særlige tilfælde tiltrædes af en dertil beskikket dommer. Et mindretal, bestående af to af udvalgets medlemmer, har udtrykt betænkelighed ved den af flertallet foreslåede kompetenceordning, men har dog ikke ønsket at fremsætte noget egentligt mindretalsforslag. Udvalgets udkast er således formuleret i overensstemmelse med flertallets forslag. For så vidt angår tilladelse til kastration har udvalget derimod foreslået bibeholdt den nuværende kompetenceordning, hvorefter tilladelse i alle tilfælde gives af justitsministeriet efter indhentet erklæring fra retslægerådet.

Udvalget har endelig foreslået den gældende almindelige pligt for kastrerede til at underkaste sig efterundersøgelse ophævet og erstattet af en myndigelse for justitsministeren til at give nærmere regler om foretagelse af efterundersøgelser. Det er herved forudsat, at der bør være adgang for de kastrerede, som ønsker det, til at få foretaget sådan undersøgelse, og at efterundersøgelse fortsat bør ske forud for prøveudskrivning af personer, der er anbragt på forvaringsanstalt eller på en institution for åndssvage eller et hospital for sindslidende.

Det foreliggende lovforslag er — bortset fra en række redaktionelle ændringer — i alt væsentligt i overensstemmelse med udvalgets udkast, jfr. den i *bilaget* til forslaget foretagne sammenstilling af udkastet og forslaget. Af den i udkastets § 10 indeholdte bestemmelse om behandlingen af sterilisationsansøgninger er dog kun medtaget reglen om enstemmighed i samrådet, idet de øvrige bestemmelser vil kunne fastsættes administrativt.

I øvrigt henvises der om forslagets enkelte bestemmelser til bemærkningerne i udvalgets betænkning.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Bestemmelsen svarer med en mindre redaktionel ændring til udkastets § 1.

Til § 2.

Som omtalt i betænkningen side 23-24 har udvalgets flertal fundet, at der ikke bør være fri adgang til sterilisation. I overensstemmelse hermed foreslås i *stk. 1*, at sterilisation kun må foretages efter tilladelse.

Foreligger der imidlertid lægelig begrundelse for sterilisation af en kvinde, bør indgrebet som hidtil, jfr. betænkningen side 21-22, kunne foretages uden særlig tilladelse efter vedkommende overlæges bestemmelse. Reglen herom i *stk. 2* er med mindre redaktionelle ændringer i overensstemmelse med udkastets § 2 og § 8, *stk. 2*. Selv om tilladelse ikke kræves, er det naturligvis en forudsætning for indgrebets lovlighed, at kvinden ønsker sterilisation foretaget.

Forslaget medtager ikke bestemmelsen i udkastets § 8, *stk. 3*, om, at samrådene også kan meddele tilladelse til foretagelse af sterilisation i henhold til § 2. Da tilladelse i disse tilfælde netop ikke kræves, er bestemmelsen formelt mindre korrekt. Konstateres det ved behandlingen af en sterilisationsansøgning, at der foreligger medicinsk indikation for foretagelsen af sterilisation, vil samrådet imidlertid under henvisning hertil kunne meddele ansøgeren og eventuelt vedkommende overlæge, at tilladelse er unødvendig. Dette vil være i overensstemmelse med den praksis, som har udviklet sig under den gældende ordning, jfr. betænkningen side 22 og bemærkningerne til forslaget § 3.

Til § 3.

Bestemmelsen, der indeholder kompetencereglerne for meddelelse af sterilisationstilladelser, svarer i det væsentlige til udkastets § 8, *stk. 3*.

Som det fremgår af betænkningen side 32 ff., har udvalget overvejet forskellige løsninger af kompetencepørgsmålet. Som resultat af disse overvejelser har udvalgets flertal foreslået kompetencen henlagt til de til mødrehjælpsinstitutionerne knyttede samråd, således at disse ved behandlingen af ansøgninger fra visse grupper af personer tiltrædes af en særlig beskikket dommer.

Det foreliggende lovforslag følger også på dette punkt udvalgets udkast. En fortsat centralisering af afgørelserne enten ved bibeholdelse af justitsministeriets kompetence eller ved henlæggelse af kompetencen til et nyt centralt navn kan ikke anses påkrævet, efter at bestemmelserne om sterilisation nu har været praktiseret gennem en lang årrække, og den praksis, som har udviklet sig, i et vist omfang kodificeres, jfr. forslaget § 4.

Under hensyn dels til de betænkeligheder, som